

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра здоров'я людини та фізичної терапії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутингу
проф. Гаврилюк С. В.

Протокол № 2 від 16.10.2019 р.

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

ПСИХОЛОГІЯ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ

підготовки

Бакалавра

галузі знань

22 Охорона здоров'я

спеціальності

227 Фізична терапія

освітньої програми Фізична терапія, ерготерапія

Луцьк – 2019

Програма навчальної дисципліни «Психологія фізичної активності» підготовки бакалавра галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», за освітньою програмою «Фізична терапія, ерготерапія».

Розробник:

Гайдучик П.Д., кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри здоров'я людини та фізичної терапії Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Рецензент:

Вірна Ж.П., доктор психологічних наук, професор, декан факультету психології та соціології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри здоров'я людини та фізичної терапії

протокол № 2 від 03.09. р.

Завідувач кафедри: (проф. Лях І.О.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету фізичної культури, спорту та здоров'я

протокол № 2 від 11.09. 2019 р.

Голова науково-методичної комісії факультету (доц. Мудрик Ж.С.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	22 «Охорона здоров'я» 227 «Фізична терапія» Фізична терапія <u>Бакалавр на базі диплому молодшого спеціаліста</u>	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 90 / 3		Рік навчання 1
		Семестр 1
		Лекції 16 год.
		Лабораторні 24 год.
ІНДЗ:є		Самостійна робота 144 год.
		Консультації 36 год.
		Форма контролю: екзамен

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Психологія фізичної активності є однією з наук, які розвивають сучасні підходи до пізнання людської особистості і характеризуються значними успіхами в цілісному (холи стичному) вивченні та розумінні людини. Сучасна психологія у фізичній активності має в своєму арсеналі солідний методологічний та методичний апарат, тому навчальний курс займає чільне місце серед дисциплін практичної підготовки фахівця-фізичного терапевта. Її специфічним предметом є дослідження психічних станів і процесів в їх соматичних проявах у відповідності до рухової активності.

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія фізичної активності» є вивчення психологічних аспектів клінічної практики та професійних аспектів роботи фізичного терапевта з урахуванням психологічного типу особистості. Основними завданнями вивчення дисципліни «Психологія фізичної активності» є формування у студентів розуміння місця та ролі клінічної психології в розв'язанні практичних та теоретичних проблем охорони здоров'я; озброєння студентів знаннями теоретико-методологічних підходів до дослідження конкретних медико-психологічних проблем, особливостей взаємостосунків лікаря і хворого з урахуванням темпераменту пацієнта; формування навиків психодіагностичного обстеження в умовах клініки, розробки моделей клінічного інтерв'ю, збору даних психологічного аналізу, самостійного використання методів клінічного дослідження відповідно до розв'язуваних проблем, на професійному рівні приймати рішення (ставити діагноз, прогноз, тощо), виходячи з результатів дослідження; сприяння розвитку професійно-значимих властивостей, творчого відношення до професійної справи.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- ЗК 1** Здатність до розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
- ЗК 2** Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 3** Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК 4** Здатність працювати в команді.
- ЗК 5** Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК 11** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 12** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 15** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ФК 1 Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх виконання і зв'язок з охороною здоров'я.

ФК 4 Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

ФК 5 Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

ФК 11 Здатність адаптувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

ФК 13 Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПР 1 Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади

ПР 2 Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПР 4 Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПР 10 Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності **ДОДАТОК 2**

ПР 13 Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПР 15 Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПР 16 Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- прикладні можливості клінічної психології та її профілактичну спрямованість;
- зв'язок соматичних і психічних явищ;
- структуру і функції психологічної служби у наданні допомоги населенню.
- розв'язувати диференціально-діагностичні завдання;
- розробляти експериментальну програму дослідження;
- дати психологічну характеристику хворої людини;
- пропагувати психопрофілактичні методи оздоровлення;
- визначати індивідуальні особливості ведення здорового способу життя.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2

ТЕМА	Кількість годин, відведених на:						
	Усього	Лекції	Лборатор.		Консульт	Самост.	Примітка
Змістовний модуль 1. Предмет та методи дослідження в клінічній психології							
Тема 1. Предмет, завдання та методи дослідження психології фізичної активності	6	2	2			2	
Тема 2. Основні теоретико – методологічні проблеми психології фізичної активності	6	2	2			2	
Разом за змістовим модулем 1	12	4	4			4	
Змістовний модуль 2. Вплив хвороби на психіку людини							
Тема 3. Відображення хвороби в психіці хворого	12	2	2		2	6	
Тема 4. Фізична активність при психогенних захворюваннях	12	2	2		2	6	
Тема 5. Фізична активність при психосоматичних захворюваннях	10		2		2	6	
Разом за змістовим модулем 2	34	4	6		6	18	
Змістовний модуль 3 Психологія медичної діяльності. Сучасні проблеми клінічної психології							
Тема 6. Психологія фізичного терапевта та лікувального впливу фізичної активності	8	2	2		2	2	
Тема 7. Діяльність медичного психолога	8	2	2		2	2	

Тема 8. Організація рухової активності у відповідності до темпераменту пацієнта	8	2	2		2	2	
Тема 9. Фізична активність при неврозах у дітей та підлітків	8	2	2		2	2	
Тема 10. Підбір навантаження у відповідності до психотипу особистості	6		4			2	
Тема 11. Психопрофілактика захворювань засобами рухової активності	6		2			4	
Разом за змістовим модулем 3	44	8	14		8	14	
Разом годин	90	16	24		14	36	

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Таблиця 3

№ з/п	Тема
1	Методи дослідження в психології фізичної активності Характеристика окремих спеціальних методів клініко-психологічного дослідження: основні переваги, недоліки, особливості застосування, досвід психологів-дослідників.
2	Основні теоретико – методологічні проблеми психології фізичної активності Основні альтернативи: здоров'я – хвороба, хвороба – особистість, нозос – патос, адаптація – дезадаптація, розвиток – розпад. Психічна норма і психічна патологія. Помежові перехідні психічні стани.
3	Відображення хвороби в психіці хворого В. Е. Каган про внутрішню картину здоров'я (ВКЗ). Диференційно-аналітична концепція Н. Пезешкіана в клінічній психології. Індивідуально-психологічні фактори захворювання. Типи психологічного реагування на захворювання за А. Е. Лічко.
4	Фізична активність при психогенних захворюваннях Причини і механізми психогенних захворювань. Механізми психологічного захисту. Психози. Неврози. Неврози у дітей та підлітків. Психодіагностика і психотерапія неврозів. Досвід роботи психотерапевтів та психіатрів.
5	Фізична активність при психосоматичних захворюваннях Профіль особистості психосоматичного хворого. Психологія роботи з психосоматичним хворим. Особливості процесу.
6	Психологія фізичного терапевта Професійна психічна деформація, лікарські помилки. Види спілкування. Вміння психічного впливу. Контакт з родиною хворого.
7	Діяльність медичного психолога.

	Кваліфікаційна характеристика медичного психолога. Організація психотерапевтичного середовища в лікувальних підрозділах.
8	Фізична активність при неврозах у дітей та підлітків. Своєрідність психічного розвитку дітей та підлітків. Роль страху і тривоги в генезі неврозів. Методи обслідування дітей. Особистість батьків і стосунки в сім'ї. Патогенез неврозів у дітей і підлітків.
9	Специфічні профілактичні програми з підвищення фізичної активності. Оцінка та аналіз профілактичних програм і відповідних заходів. Програми подолання алкоголізму. Програми подолання наркотичної залежності. Програми роботи з ВІЛ-інфікованими. Програми підвищення культури здоров'я.

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Індивідуальна робота з дисципліни (ІНДЗ) передбачає поглиблене вивчення конкретних питань за авторськими концепціями клінічної психології та підготовку цього матеріалу у формі написання пошукової творчої роботи.

Така пошукова творча робота готується за планом:

- 1) коротка біографія автора,
- 2) його праці,
- 3) основні положення концепції,
- 4) досвід практики або психологічна допомога,
- 5) власне враження від ознайомлення.

Тематика підготовки пошукових творчих робіт до ІНДЗ:

1. Профіль особистості з різними шкірними захворюваннями.
2. Психологічна характеристика хворих з іншими захворюваннями.
3. Психосоматика харчових розладів.
4. Психологія вмирання.
5. Неврози у дітей та підлітків.
6. Психопрофілактика захворювань.
7. Роль А.Менегетті у розвитку медичної психології.
8. Братусь про норму і патологію, про критерії психічного здоров'я.
9. К.Хорні про невротичну особистість нашого часу.
10. Психосоматичний підхід в медицині (Ф.Александр, Ш.Селеснік).
11. Дослідження А.У.Захаровим неврозів у дітей.
12. Концепція Н.Пезешкіана в клінічній психології. Позитивна психотерапія.
13. Роль Б.Д.Карвасарського в розвитку медичної психології.
14. Дослідження психологічного захисту у хворих дітей.
15. Внесок Л.Бурлачука в клінічну діагностику.
16. Типи невротичних конфліктів за В.М.Мясищевим.
17. Етапність протікання неврозу (В.В.Корольов, Н.Д.Локосіна, ін.)

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

В оцінюванні змістовного модуля враховується аудиторна робота студента та результат написання модульної підсумкової роботи. Окремо оцінюється виконання самостійного індивідуального завдання.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті за результатами усних відповідей студентів із тем, що вивчаються на практичних заняттях.

Оцінка практичної роботи залежить від якості виконання усіх завдань, оформлення, висновків. За практичний вид діяльності студент може максимально отримати 32 бали (за кожне практичне заняття – 4).

Підсумковий контроль здійснюється засобами модульних контрольних робіт. Модульна робота №1 та №2 оцінюються в 10 балів. Модульна робота №3 оцінюється в 40 балів.

Загальна сума балів визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність, проміжний модульний контроль й індивідуальну роботу. Максимальна кількість балів, які студент може набрати за результатами оцінювання всіх видів навчальної діяльності, дорівнює 100.

Оцінка з дисципліни виставляється за національною шкалою, за 100-бальною системою та за шкалою ECTS.

Таблиця 7

Поточний контроль								Модуль 3 (ІНДЗ)	Модуль 4 (Модульний контроль)			Загаль на кількіс ть балів
Модуль 1	Модуль 2											
Змістовий Модуль 1	Змістовий модуль 2			Змістовий Модуль 3					МКР 1	МКР 2	МКР 3	
Тема 1-Тема2	Тема3	Тема 4	Тема 5	Тема 6-Тема7	Тема 8-Тема9	Тема 10	Тема 11					
4	4	4	4	4	4	4	4	8	10	10	40	100

Якщо студент не згідний із набраною сумою балів, то бали за проміжний контроль анулюються і студент може, за бажанням, скласти екзамен, який максимально оцінюється 60-ма балами.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи(проекту), практики	для заліку
90 - 100	A	Відмінно	зараховано
82 - 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 - 74	D	Задовільно	
60 - 66	E		
1 - 59	Fx	Незадовільно	Не зараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Вітенко І. С. Основи загальної і медичної психології : [навч. посіб. для учнів мед. уч-щ] / І. С. Вітенко, Л. М. Дутка, Л. Я. Зименковська. – К. : Вища шк., 1991. – 272 с.
2. Зейгарник Б. В. Психология личности : норма и патология : избр. психол. тр. / Б. В. Зейгарник ; под ред. М. Р. Гинзбурга. – М. : Ин-т практ. психологии ; Воронеж : МОДЭК, 1998. – 348 с.
3. Карсон Р. Анормальная психология / Р. Карсон, Д. Батчер, С. Минека ; науч. ред. Б. В. Овчинников. – 11-е изд. – М. : Питер, 2004. – 1168 с.
4. Клиническая психология / под ред. М. Перре, У. Баумана. – 2-е междунар. изд. – С.Пб. : Питер, 2003. – 1312 с. – (Мастера психологии).
5. Кочюнас Р. Основы психологического консультирования : пер. с лит. / Р. Кочюнас. – М. : Академ. Проект, 2000. – 240 с.
6. Кречмер Э. Медицинская психология / Э. Кречмер ; отв. ред. В. А. Луков. – СПб. : Союз, 1998. – 462 с.
7. Максименко С. Д. Медична психологія / С. Д. Максименко. – Вінниця : Нова книга, 2010. – 520 с.
8. Максименко С. Д. Психологічна допомога тяжким соматично хворим / С. Д. Максименко. – К., 2007. – 114 с.
9. Малкина-Пых И. Г. Психосоматика : справоч. практ. психолога / И. Г. Малкина-Пых. – М. : Изд-во Эксмо, 2005. – 992 с.
10. Матвеев В. Ф. Основы медицинской психологии, этики и деонтологии : учеб. пособие для учащихся мед. училищ / В. Ф. Матвеев. – М. : Медицина, 1984. - 176 с.

11. Менделевич В. Д. Клиническая и медицинская психология / В. Д. Менделевич. – М. : Медпресс, 2001.
12. Морозов С. М. Клінічна психологія : навч. посіб. / С. М. Морозов, В. В. Бондар ; Інститут післядипломної освіти Київського національного ун-ту ім. Тараса Шевченка. — К. : ІПО КУ ім. Тараса Шевченка, 2001. 114 с.
13. Мягков И. Ф. Медицинская психология: Пропедевтический курс : учеб. для студентов вузов / Мягков И. Ф., Боков С. Н., Чаева С. И. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Логос, 2003. – 318 с.
14. Смоленко Л. Ф. Медицинская психология для медсестер и фельдшеров / Л. Ф. Смоленко, Т. А. Чебуракова. – Ростов н/Д: Феникс, 2002. – 416 с. – (Серия: Медицина для всех).
15. Тодд Д. Основы клинической и консультативной психологии : пер. с англ. / Д. Тодд, А. К. Богарт. – СПб. : Сова ; М. : Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2001. – 768 с.
16. Федоренко Р. П. Психодіагностична практика в клініці : навч.-метод. посіб. / Р. П. Федоренко. – Луцьк : Вежа, 2010. – 234 с.
17. Шевченко Н. Ф. Практикум із психологічної допомоги соматичних хворих : навч. посіб. / Н. Ф. Шевченко. – Запоріжжя : Інсервіс, 2003. – 52 с.

Додаткова література

1. Абрамова Г. С. Практическая психология / Г. С. Абрамова. – М. : Изд-во МГУ, 1997. – 368 с.
2. Адашинская Г. А. Различия в восприятии боли мужчинами и женщинами // Психологический журнал. – 2007. – Т. 28, № 6. – С. 82 – 90.
3. Адлер А. Индивидуально-психологическое лечение неврозов / А. Адлер // Практика и теория индивидуальной психологии. – М., 2002. – С. 46–62.
4. Адлер А. Очерки по индивидуальной психологии / А. Адлер ; пер. с нем. А. М. Боковой. – М. : Когито-Центр, 2002. – 220 с.
5. Андреев И. Л. Взаимосвязь психического и соматического здоровья человека / И. Л. Андреев, А. Ю. Березанцев // Человек. – 2010. – № 2. – С. 135–142. – Библиогр.: 15 назв.
6. Балашова Е. Ю. Некоторые аспекты проблемы нормы в клинической психологии / Е. Ю. Балашова, М. С. Ковязина // Вопр. психологии. – 2006. – № 1. – С. 112–117.
7. Балашова Е. Ю., Ковязина М. С. Некоторые аспекты проблемы нормы в клинической психологии // Вопросы психологии. – 2006. – № 1. – С. 112 – 117.
8. Болтівець С. І. Педагогічна психогігієна: теорія та методика : монографія / С. І. Болтівець ; М-во освіти і науки України, Київ. регіон. ін-т удоскон. вчителів ім. Б. Грінченка. – К. : Ред. "Бюлетня ВАК України", 2000. – 303 с. – Бібліогр.: с. 290–302.
9. Бондаревич С. Вікова періодизація прояву захворювань урологічного профілю // Психологія і суспільство. – 2006. – № 3. – С. 90 – 100.
10. Бондаревич С. Вікова періодизація прояву захворювань урологічного профілю / С. Бондаревич // Психологія і суспільство. – 2006. – № 3. – С. 90–100.

11. Бондаренко А. Ф. Психологическая помощь: теория и практика / А. Ф. Бондаренко. – К. : Освіта України, 2007. – 336 с.
12. Брукер С. Арттерапия с пациентами, страдающими дефектами слуха и эмоциональными расстройствами // Московский психотерапевтический журнал.- 2007.- № 1.- С. 100-118.
13. Бурлачук Л. Ф. Словарь-справочник по психодиагностике / Л. Ф. Бурлачук, С. М. Морозов. – Изд. 2-е, перераб. и доп. – СПб. [и др.] : Питер, 1999. – 520 с.
14. Бухановский А. О. Общая психопатология : пособие для врачей / А. О. Бухановский, Ю. А. Кутявин, М. Е. Литвак. – Изд 2-е, перераб. и доп. – Ростов н/Д : Феникс, 2000. – 416 с.
15. Венгер А. Л. Клиническая психология развития: состояние и перспективы // Вопросы психологии.- 2007.- № 5.- С. 3 – 12.
16. Володарська Н. Д. Проблеми життєтворчості особистості з вадами здоров'я // Практична психологія та соціальна робота.- 2005.- № 7.- С. 50 – 54.
17. Володарська Н. Д. Проблеми життєтворчості особистості з вадами здоров'я / Н. Д. Володарська // Практ. психологія та соц. робота. – 2005. – № 7. – С. 50–54.
18. Гіндак К. Психологічний захист як аспект психопрофілактики і психогігієни / К. Гіндак // Персонал. – 2009. – № 4. –С. 84–94.
19. Гнатюк Р. «Синдром божевільного покупця» // Дзеркало тижня.- 2004.- 10 квітня.- С. 22.
20. Гулина М. А. Терапевтическая и консультативная психология / М. А. Гулина. – СПб. : Речь, 2001. – 348 с. : ил. – (Классики и современники психологии). – Библиогр.: с. 336–348.
21. Ерёмина А. А., Лузик М. В. Изучение мотивационной стороны учебной деятельности с тяжёлой степенью нарушения интеллекта // Практическая психология и логопедия.- 2005.- № 5/6.- С. 52 – 62.
22. Ермак В. Д., Рыбалко О. Т. ТИМ психики и методология творческого развития людей с особенными потребностями // Менеджмент и кадры: психология управления, соционика и социология.- 2006.- № 8.- С. 32 – 35.
23. Эльберг Э. К. Влияние психологических особенностей больного и его отношения к болезни на процесс лечения / Э. К. Эльберг // Вопр. психологии. – 2006. – № 1. – С. 79–83.
24. Заика Е. В., Лотоцкая М. Ю. Методика исследования эмоций в клинической психологии // Практична психологія та соціальна робота.- 2003.- № 6.- С. 62 – 68.
25. Зелінська Т. Інфантильні залежності амбівалентної особистості // Психологія і суспільство.- 2005.- № 1.- С. 27 – 38.
26. Карсон Р. Расстройства личности // Аномальная психология / Карсон Р., Батчер Д., Минека С. – С.Пб., 2004. – С. 553–617.
27. Квасенко А. В. Психология больного / А. В. Квасенко, Ю. Г. Зубарев. – Л. : Медицина, 1980. – 184 с.

28. Кемкіна В. Формування міжособистісних відносин дорослих сліпих засобами ігрової діяльності // Спортивний вісник Придніпров'я.– 2004.– № 6.– С. 30 – 32.
29. Коцан І. Я. Психологія здоров'я людини : навч. посіб. для студ. ВНЗ / І. Я. Коцан, Г. В. Ложкін, М. І. Мушкевич ; М-во освіти і науки України, Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : РВВ "Вежа" ВНУ ім. Лесі Українки, 2009. – 316 с.
30. Лазаревська О. Проблеми психологічної реабілітації людей після травматизму / О. Лазаревська, Г. Найдьонова // Психологія і суспільство. – 2005. – № 1. – С. 82–86.
31. Лазаревська О., Найдьонова Г. Проблеми психологічної реабілітації людей після травматизму // Психологія і суспільство.– 2005.– № 1.– С. 82 – 86.
32. Лісова О. Критерії психологічної діагностики і типологія внутрішньої картини здоров'я / О. Лісова // Психологічні перспективи / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – Вип. 14. – С. 15–23. – Бібліогр.: 10 назв.
33. Салтыкова И. М. К проблеме коррекции субдепрессии в позднем зрелом возрасте у лиц с инвалидностью // Психология зрелости и старения.– 2003.– № 1.– С. 82 – 89.
34. Северіна Л. Про інфантилізм // Психолог.– 2005.– Січ. (№ 2).– С. 27 – 28.
35. Солошенко Д. В. Экстренная психологическая помощь: Консультирование / Д. В. Солошенко // Практ. психологія та соц. робота. – 2002.– № 9/10. – С. 17–38.
36. Сурков К. Г. Проблемы этики в клинической психологии // Вестник МУ. Сер. 14. Психология.– 2006.– № 2.– С. 3 – 11.
37. Тхостов А. Ш. Психология телесности / А. Ш. Тхостов. – М. : Смысл, 2002. – 287 с.
38. Федуніна Н. Ю. Психолог в больнице: опыт вхождения в профессию / Н. Ю. Федуніна // Моск. психотерапевт. журн. – 2006. – № 1. – С. 160–163.
39. Хаит Ф. И. Особенности отношения к болезни эндокринных больных в ситуации обострения их хронического заболевания // Актуальные проблемы современной науки.– 2003.– № 1.– С. 263 – 274.
40. Шабанов П. Д. Основы наркології / П. Д. Шабанов. – СПб. : Вид-во Лань, 2002. – 556 с.
41. Шевченко Н. Ф. Работа психолога в онкологической клинике: использования метода символдрамы / Н. Ф. Шевченко // Символдрама : сб. науч. тр. – М., 2001. – С. 354–364.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Медична та клінічна психологія, розмежування понять.
2. Патопсихологія.
3. Нейропсихологія як галузь медичної психології.
4. Психосоматика.
5. Психотерапія в практиці клінічної психології.

6. Психогігієна.
7. Характеристика консультування за основними критеріями.
8. Методологічні проблеми в медичній психології.
9. Основні медичні поняття в медичній психології.
10. Історія вивчення внутрішньої картини хвороби.
11. Основні рівні відображення хвороби в психіці людини.
12. Суб'єктивне ставлення хворого до хвороби.
13. Соціально-конституційні фактори захворювання.
14. Індивідуально-психологічні фактори захворювання.
15. Етапи формування суб'єктивного ставлення до своєї хвороби.
16. Психогенні захворювання .
17. Учіння про психічну травму.
18. Фрустрація.
19. Мотиваційні конфлікти.
20. Психогенні нервово-психічні захворювання.
21. Значення психосоматичної медицини. Основні теорії пояснення психосоматичних зв'язків.
22. Класифікація психічних та соматичних взаємозалежностей.
23. Психосоматичні порушення.
24. Основні аспекти алергії. Профіль особистості хворих алергією.
25. Профіль особистості з іншими шкірними захворюваннями.
26. Психологічна характеристика хворих з іншими захворюваннями.
27. Феномен „антиципаційного ставлення”.
28. Психосоматика серцево-судинних захворювань.
29. Психосоматика серцево-судинних захворювань.
30. Психосоматика онкологічних захворювань.
31. Психосоматика харчових розладів.
32. Психологія вмирання.
33. Неврози у дітей та підлітків.
34. Психопрофілактика захворювань.
35. Роль Е.Кречмера у розвитку медичної психології.
36. Е.Кречмер про типологію темпераментів.
37. Братусь про норму і патологію.
38. Братусь про критерії психічного здоров'я.
39. В.Каган про ВКЗ.
40. К.Хорні про невротичну особистість нашого часу.
41. Психосоматичний підхід в медицині (Ф.Александр, Ш.Селеснік).
42. Типологічна модель Ганнушкіна.
43. Ефект Б.Зейгарнік. Біографічний огляд.
44. Патопсихологічна школа Б.Зейгарнік.
45. А.Кемпінські про психопатологію.
46. Злочин геноциду і героїзм (за Кемпінські).
47. Дослідження А.У.Захаровим неврозів у дітей.
48. Вивчення страхів у невротичних дітей і підлітків (за Захаровим).

49. Концепція хвороби А.Лурії.
50. Диференційно-аналітична концепція Н.Пезешкіана в клінічній психології.
51. Типи психологічного реагування на захворювання за А.Е.Лічко.
52. Дослідження психологічного захисту у дітей.
53. Внесок Л.Бурлачука в клінічну діагностику.
54. “Реактивна тріада” К.Ясперса.
55. Джерела внутрішніх конфліктів (за Фрейдом, Адлером, Хорні, Еріксоном).
56. Учіння І.Павлова про сутність неврозу.
57. Типи невротичних конфліктів за В.М.Мясищевим.
58. Етапність протікання неврозу (В.В.Корольов, Н.Д.Локосіна, ін.).
59. Роль Б.Д.Карвасарського в розвитку медичної психології.
60. Аналіз підручників з клінічної психології.
61. Критерії вибору методів дослідження в клінічній психології.
62. Класифікація методів дослідження в клінічній психології.
63. Метод анамнезу. Загальна характеристика.
64. Оцінка методу анамнезу. Катамнез.
65. Клінічне інтерв'ю. Загальна характеристика.
66. Принципи клінічного інтерв'ю.
67. Модель клінічного інтерв'ю.
68. Діагностика психічного реагування на захворювання.
69. Діагностичний арсенал для дослідження ВКХ.
70. Діагностика типу ставлення до хвороби.
71. Діагностика депресивних станів.
72. Проективні техніки в медико-психологічній практиці.
73. Діагностика неврозів (методики).
74. Діагностика особистості лікаря.
75. Діагностика особистості лікаря образу “ідеального лікаря”.
76. Діагностика сімейної ситуації хворого.